

I. Стойчо Цоневъ Часовникарь

* Родомъ отъ гр. Севлиево. Още отъ малъкъ отива въ гр. В. Търново, за да учи и стане часовникарь. Не билъ же-ненъ, но е билъ ученолюбивъ, скроменъ и много обичалъ младите, които напредвашъ въ училището, тъй като поради бедните му родители не е могълъ да получи по горно образование. Билъ е доста економистъ; щастливо му се усмихва, забогатява и влиза въ познанство съ по видните първенци. Ходилъ си често въ родния си градъ Севлиево и прави сравнение между търновската и севлиевската интелигенция и разбира, че родното му място има нужда отъ по учени хора. За това решава и си направя най-първото следъ освобождението и значително духовно завещание. За тая цель той извиква отъ Севлиево като най-първи хора на духовната и светска власт Економъ Маринъ Софрониевъ и Сава Яковъ Бъчваровъ и двамата видни търновски лѣкари: Д-ръ Стать Антоновъ и Д-ръ Алекси Христовъ и тия четиримата знатни на времето си граждани отъ Търново и Севлиево подписват като свидетели това завещание на 31 мартъ 1881 година — дата на съставянето му. Това духовно завещание непосрѣдствено следъ освобождението се предава за съхранение на Търновския владика Епископъ Браницки Климентъ. Презъ м. декември 1893 год. завещателъ-дарителъ умира въ гр. Търново, дето е ималъ постоянното си място жителство; тѣлото му е пренесено въ родния му градъ и е погребано въ новата църква Св. Троица.

Отъ 1881 год. — дения на написване завещанието, до 1893 год. — дения на смъртта му, Стойчо Ц. часовникarya е давалъ предварително на Севлиевската градска община взаимообразно пари за да види до колко тя ще може да изпълни тая негова воля, тоя неговъ „Свещенъ заветъ“. По тоя случай се открива официална преписка между общината и завещателя. Министерството на народното просвѣщението като върховенъ контролъ по изпълнение на завещанието — п. 12 отъ завещанието, иска смѣтка отъ Севлиевската община за тоя фондъ. Съ протоколъ № 34 отъ 9. XI. 1925 год. общинскиятъ съветъ дава такъвъ отчетъ. Споредъ него Стойчо Ц. Часовникарь дава на общината най-напредъ 1000 напалеона (20,000 лв.) съ записъ за раздаване на състоятелни граждани подъ лихва съ 12 % годишно, отъ която 10 % оставатъ за него и 2 % за общинската каса — журнално постановление № 9 отъ 2. V. 1881 год. Съ друго постановление № 17 отъ 23. V. 1888 год. общинския съветъ приема още 1500 напалеона (30,000 лв.) и най-после получава още 50 напалеона (10,000 лв.) — протоколъ № 19 отъ 7. VIII. 1891 год. До 15. III. 1889 год. общината плаща за тая сума редовно лихвата, а следъ това не иска да плаща нищо; трѣбващо да се намѣси Министерството на народната просвѣта, за да уреди